

holde sig direkte præceptiv, ubetinget befalende og beskaffende, eller det maa overlade Anlæg og Vedligeholdelse til Selvvirksomheden, idet den kun søger at lette og fremme dens heldige Udfoldelse og tilbyder sagtyndig Hjælp. Naar § 10 lader Landvæsenkommissionen afgjøre, om Digeinspektørens eller Dige Kommissionens Forslag med Hensyn til Bærernes Forstærkning skal følges, voldsiger den — og det først paa dette Stadium — Hovedspørgsmaalet, nemlig hvad der skal anses som tilstrækkeligt Bærn, hvilket Maal af Beskyttelse, der hvert enkelt Sted skal naas, og til hvilken Højde Diget til den Ende skal føres, til Skjønsmænd, medens dette Spørgsmaal formentlig er det, som det Offentlige allerførst maatte ikke blot forelægge sig men se afgjort. Thi Tilveiebringelsen af tilstrækkeligt Bærn er jo Endemaalet for den hele Procedure, som Lovforslaget vil have anvendt og Dige høiden maa formentlig ikke alene komme i væsentlig Betragtning ved Bestemmelsen af, om der overhovedet skal dannes et offentligt Interessentskab eller ei, men den er jo det Moment, der bestemmer Anlægets hele Karakter og Bestaafenhed, dets Bekostelighed, hvilke Eiendomme der beskyttes af det, og i hvilket Forhold de beskyttede Sorde skulle bidrage. Heraf følger — hvad vi her leilighedsvis skulle tilføje — at en fuldstændig Omdannelse og Nydannelse af Interessentskabet, om ikke med Nødvendighed, saa dog ofte vil blive Følgen, naar Fremgangsmaaden efter § 10 fører til Interessentskabsdigets Forhøielse. Yderligere skal bemærkes, at Landvæsenkommissionernes Kjendelser blive rent personlige Skjøn, thi Lovforslaget giver selv ingen Veiledning til Bestemmelsen af Begrebet „tilstrækkeligt Bærn“, om dertil skal regnes Diger, som beskytte mod almindelig Stormflod, eller kun saadanne, der afgive Sikkerhed mod den højeste hidtil bekjendte Stormflod, ligesaa lidt som det giver nogen Ankyndning af, hvad der skal gjøre Forskjellen mellem offentlige og private Diger, om det skal være selve Digets Udstrækning eller Størrelsen af det Terrain, som det beskytter, eller Antallet af Vedligeholdelsespligtige, eller hvad Andet.

Naar Udvalget saaledes ikke kan finde den foreslaaede Ordning for de alt tilstedeværende Digers Vedkommende tilfredsstillende, maa det dernæst endnu bestemtere udtale sig mod, at det Offentlige skulde paa den Maade gribe kontrollerende ind i nye Dige foretagender, som det tilfaldes ved Reglerne i §§ 28 og 29, jfr. § 30. Her forlader Lovforslaget det i de foregaaende Paragrafer gennemførte Princip, hvorefter det Offentlige tager Initiativet til en almindelig Undersøgelse, Forbedring og Udvidelse af de Digeanlæg, der skyldes det private Initiativ, og anviser ingen anden Vej end den hidtil fulgte til at fremkalde nye Digeanlæg. Her bliver man staaende ved, hvad vi unegtelig anse for det Rette at bibeholde som Regel, nemlig at overlade det til den private Selvvirksomhed, at bringe den fornødne Beskyttelse

mod Havets Oversømmelser tilstede, men, og dette anser Udvalget for urigtigt, med den Modifikation, at der altid skal for hveres Regjeringsstilladelse til det Foretagende, den Private vil sætte i Værk, og at det forbeholdes Regjeringen at bestemme, i hvilken Udtrækning Beskyttelsen skal tilveiebringes, naar Lodsseierne forblive med Diget paa egen Grund. Vi kunne ikke se rettere, end at man ved denne Forvanskning af det gjældende Princip, — som er Behandlingen af Digevesenet som privat Sag, — vil hæmme istedetfor at fremme. De Bidtøftighed og den Kontrol og Afhængighed af senere Afgjørelser, som den Private efter anførte Paragrafer maa underkaste sig for at se sit Foretagende fremmet, vil i mange Tilfælde skræmme bort fra det og bringe ham til at foretrække Savnet af Beskyttelse. End ikke det tarveligste Dige maa Lodsseieren opføre paa egen Grund, uden at der først indgives Andragende til Indenrigsministeren, og at der derefter foretages en Undersøgelse, for at det kan blive afgjort, om der bør dannes et offentligt Digeinteressentskab; finder Ministeren, at der ikke dertil er Anledning, er der endnu en Mulighed for, at Tillabelsen kan negtes, i modsat Tilfælde begynder Procedurene for Landvæsenkommissionen, hvis Kjendelse i heldigste Tilfælde, naar Diget nemlig erklæres for privat, mulig gaar ud paa, at Andrageren skal være ene om Diget, saa at der af hele Undersøgelsen og Proceduren ikke resulterer nogen som helst Fordel for ham, intet Andet end Uleilighed. Udvalget anbefaler at lade det Bestaaende forblive Reglen, kun at man til Fremme af nyttige Dige foretagender gaar et Skridt videre end den nu gjældende Lovgivning. Denne giver for de Tilfælde, hvor Noget vil bringe et Digeanlæg udover eller udenfor egen Grund i Stand, kun Afgang til at se vedkommende andre Grundeiere tilpligtede til at taale Anlægget; hvad der savnes og trænges til, er en Lovregel, der endvidere giver Afgang til at se andre Grundeiere tilpligtede at deltage i Udgifterne ved Digets Opførelse og Vedligeholdelse. I saa Henseende befinner Udvalget sig i Overensstemmelse med Lovforslaget (§ 29, 2det Stykke) men tillader sig at foreslaa, under et særskilt Afnit at give de fornødne Regler for Oprettelsen af, og Bestyrelsen for de Digeinteressentskaber eller, som de passende kunne kaldes, Digelag, der opstaa ved den fremtvungne Sammenslutning til — eller ved mindelig Overenskomst om — et fælles Dige foretagende.

Det private Initiativ og den frivillige eller gennem Landvæsenkommissionskjendelser fremtvungne Sammenslutning anser Udvalget, som det af alt det Anførte fremgaar, som det, der i Almindelighed fyldestgjørende vil sikre de alt tilstedeværende Digers Bevarelse og Udvikling og fremme Tilveiebringelsen af nye Digeanlæg, men vi have gjentagende antydet, at vi ved Siden deraf ingenlunde tør benegte, at der i nogle Egne findes